

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ
ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2009

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Η Υπηρεσία Μεταλλείων είναι η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της περί Μεταλλείων και Λατομείων Νομοθεσίας και της περί Εκρηκτικών Υλών Νομοθεσίας. Είναι επίσης σύμβουλος του Κράτους πάνω σε τεχνικά θέματα που σχετίζονται με τον ορυκτό πλούτο της Χώρας και ενεργεί ως σύνδεσμος μεταξύ Κυβέρνησης, Μεταλλευτικών Εταιρειών και Ερευνητών.

1.2. Από τις αρμοδιότητες της, η Υπηρεσία Μεταλλείων, έχει στόχο την ορθολογική ανάπτυξη του ορυκτού πλούτου της Χώρας μέσα από δραστηριότητες που να ελαχιστοποιούν την επίδραση της ανάπτυξης αυτής στο περιβάλλον και να παρέχουν ασφαλείς και υγιεινές συνθήκες εργασίας για τους εργαζόμενους στον τομέα όπως και την παροχή άριστης ποιότητας προϊόντων στην αγορά.

1.3. Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων, η Υπηρεσία Μεταλλείων, είναι οργανωμένη έτσι ώστε να αντεπεξέρχεται στις πιο κάτω κύριες ενασχολήσεις:

- Την έκδοση Ερευνητικών Αδειών, Προνομίων Λατομείου, Μεταλλευτικών Μισθώσεων και τον έλεγχο της τήρησης των όρων χορήγησης τους.
- Την εξέταση των Διαχειριστικών Περιβαλλοντικών Μελετών για τις κυριότερες εκμεταλλεύσεις.
- Τον έλεγχο των συνθηκών ασφάλειας και υγείας στα μεταλλεία, λατομεία και συναφείς εγκαταστάσεις.
- Τον έλεγχο της εισαγωγής, αποθήκευσης, πώλησης και χρήσης των εκρηκτικών υλών, πυροτεχνημάτων και πυρομαχικών.
- Την είσπραξη τελών, μισθωμάτων, ενοικίων και δικαιωμάτων για τις έρευνες, τις εκμεταλλεύσεις και τις εκρηκτικές ύλες.

2. ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

2.1. Ως γνωστό η κυπριακή μεταλλευτική βιομηχανία ήταν δραστηριοποιημένη στην παραγωγή μεταλλευμάτων και συμπυκνωμάτων χαλκού, σιδηροπυρίτη, χρυσού, χρωμίτη καθώς και ινών αμιάντου.

Από τη δεκαετία του 1970 η μεταλλευτική βιομηχανία βρίσκεται σε ύφεση γεγονός που οφείλεται κυρίως, πλην των γνωστών λόγων της κατάληψης σημαντικών μεταλλευτικών περιοχών από τα Τουρκικά στρατεύματα και της εξάντλησης των μεγάλων και πλούσιων κοιτασμάτων της Χώρας, στη συνεχιζόμενη αύξηση του κόστους παραγωγής χωρίς ανάλογη αύξηση στις διεθνείς τιμές πώλησης τους. Κατά το 2009 η τιμή του χαλκού παρουσίασε σημαντική ανάκαμψη σε σχέση με το 2008 φθάνοντας στα επίπεδα των US\$ 7.000 ανά τόνο και του χρυσού στα US\$ 1.150 ανά oz.

2.2. Η μοναδική μεταλλευτική δραστηριότητα που υπάρχει σήμερα στη Χώρα είναι το μεταλλείο χαλκού της Σκουριώτισσας στην επαρχία Λευκωσίας, που άρχισε ξανά τη λειτουργία του στα μέσα του 1996 με την παραγωγή καθόδων μεταλλικού χαλκού (99,999%), εφαρμόζοντας την μέθοδο της εκχύλισης – εξαγωγής με οργανικό διαλύτη – ηλεκτρανάκτησης (Leaching - SX - EW). Μέχρι σήμερα εξήχθησαν συνολικά από την Χώρα περίπου 43.400 τόνοι καθόδων, και παρόλο ότι το μεταλλείο διέκοψε την παραγωγή του περί το τέλος του 2004 υπό την πίεση των πολύ χαμηλών τιμών του χαλκού που επικρατούσαν την προηγούμενη περίοδο, έχει επαναλειτουργήσει περί τα μέσα του 2006. Γενικότερα η δραστηριότητα αυτή άνοιξε τις προοπτικές για την εκμετάλλευση με την εν λόγω μέθοδο των φτωχών χαλκούχων κυπριακών κοιτασμάτων. Η διεύθυνση της εταιρείας του μεταλλείου Σκουριώτισσας που έχει επεκτείνει τις ερευνητικές της εργασίες στη ευρύτερη περιοχή στοχεύει και στην εκμετάλλευση του γειτονικού παλαιού μεταλλείου στο Απλίκι. Επίσης εξετάζει τη δυνατότητα της εκμετάλλευσης χαμηλής ποιότητας μεταλλευμάτων που εξορύχτηκαν και αποτέθηκαν ως ασύμφορα για περαιτέρω επεξεργασία στα μεταλλεία Μεμί και Αλεστός, παρά την Αγία Μαρίνα και Ξυλιάτο της Επαρχίας Λευκωσίας.

2.3. Όσον αφορά τις ερευνητικές δραστηριότητες για μέταλλα, επιδείχθηκε έντονο ενδιαφέρον για χρυσό και χαλκό. Σήμερα βρίσκονται σε ισχύ περί τις 40 άδειες επισκόπησης για μεταλλεύματα χρυσού, χαλκού και γενικότερα μικτών θειούχων, ενώ βρίσκονται υπό εξέταση άλλες 18 αιτήσεις. Ιδιαίτερα στην περιοχή Αγροκητιάς, Κλήρου και Πολιτικού της επαρχίας Λευκωσίας αναπτύχθηκε έντονη ερευνητική δραστηριότητα για την επαναξιολόγηση κοιτασμάτων που εντοπίστηκαν κατά το παρελθόν. Επίσης, έντονο ερευνητικό ενδιαφέρον επιδείχθηκε για περαιτέρω διερεύνηση γνωστών περιοχών της επαρχίας Πάφου και Λεμεσού.

3. ΛΑΤΟΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

3.1. Σε αντίθεση με τη μεταλλευτική βιομηχανία, η λατομική βιομηχανία είναι έντονα δραστηριοποιημένη. Υπάρχουν παγκύπρια περίπου 167 λατομεία που παράγουν διάφορα πετρώματα και βιομηχανικά ορυκτά, εκ των οποίων περί τα 23 βρίσκονται στο τελικό στάδιο αποκατάστασης του χώρου των λατομικών εργασιών.

3.2. Για επιτόπια χρήση παράγονται:

- Χαβάρες και χαβαροχάλικα για επιχωματώσεις και υποθεμελιώσεις οδικών έργων.
- Αδρανή υλικά κυρίως από ασβεστόλιθο και διαβάση για τις ανάγκες της οικοδομικής βιομηχανίας και των άλλων κατασκευών (δρόμοι κλπ).
- Μαργαϊκός ασβεστόλιθος, άργιλος και γύψος ως πρώτη ύλη για τη τροφοδότηση της τσιμεντοβιομηχανίας της Χώρας.
- Ασβεστόλιθος για παραγωγή ασβέστη.
- Άργιλος για ικανοποίηση των αναγκών των τουβλοποιιών.
- Γύψος για παραγωγή επιχρισμάτων.
- Ασβεστιτικός ψαμμίτης για παραγωγή οικοδομικής πέτρας και πέτρας επενδύσεως κτιρίων, όπως και ογκόλιθων για την ικανοποίηση των αναγκών των θαλασσίων έργων.

Η χώρα θεωρείται αυτάρκης όσο αφορά πρώτες ύλες για οικοδομές, δρόμους, υδατοφράκτες, μαρίνες, λιμάνια, και άλλα κατασκευαστικά έργα.

Πλην των εξαγωγών ασβέστη, τσιμέντου, επιχρισμάτων και οικοδομικής πέτρας, οι κυριότερες εξαγωγές λατομικών υλικών εστιάζονται:

- σε μπεντονίτη (ενεργοποιημένο ή μη) που εξάγεται κυρίως υπό μορφή διαβαθμισμένου προϊόντος για οικιακή χρήση (cat- litter),
- σε διαβαθμισμένο γύψο για ικανοποίηση αναγκών παραγωγής γυψοσανίδων, τσιμέντων και επιχρισμάτων,
- σε αλεσμένες ούμπρες και ώχρες για παραγωγή βαφών.

3.3. Το πρόβλημα της καθυστέρησης της ανανέωσης των αδειών εκμετάλλευσης, που προέρχεται από τη μη έγκαιρη επανέκδοση των πολεοδομικών αδειών τους

συνεχίζεται, παρόλο που περί τον Απρίλιο του 2009 το Υπουργείο Εσωτερικών καθιέρωσε με σχετική εγκύκλιο προς τις Πολεοδομικές Αρχές όπως, καθιέρωσε σύστημα ταχείας ανανέωσης των πολεοδομικών αδειών των υφιστάμενων μεταλλείων και λατομείων. Το θέμα βρίσκεται υπό συζήτηση Επιτροπή Αειφόρου Ανάπτυξης Ορυκτών Πόρων η οποία συντονίζεται από το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης.

3.4. Όσο αφορά τις ερευνητικές άδειες για λατομικά υλικά, εξακολουθεί το ενδιαφέρον για διερεύνηση διαφόρων πετρωμάτων και βιομηχανικών ορυκτών. Σήμερα βρίσκονται σε ισχύ περί τις 33 ερευνητικές άδειες. Οι έρευνες και μελέτες του Κράτους στην Επαρχία Πάφου, για τη δημιουργία νέας Λατομικής Ζώνης στα διαβασικά πετρώματα της επαρχίας συνεχίζονται.

4. ΜΕΛΕΤΕΣ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

4.1. Από το 1990 καθιερώθηκε ο θεσμός εκπόνησης Διαχειριστικών Περιβαλλοντικών Μελετών για τις κυριότερες εκμεταλλεύσεις. Για την εξέταση των μελετών, λειτουργεί Αρμόδια Τεχνική Επιτροπή η οποία συντονίζεται από την Υπηρεσία Μεταλλείων. Οι μελέτες αναθεωρούνταν και επανεξετάζονταν κάθε δύο χρόνια με βάση τα εκάστοτε νέα δεδομένα. Τον Ιούλιο του 2009, ψηφίστηκε από την Βουλή των Αντιπροσώπων το νέο νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας και εναρμονίζει την εθνική νομοθεσία με την οδηγία 2006/21/ΕΚ. Την αρμοδιότητα εφαρμογής της νέας νομοθεσίας έχει η Υπηρεσία Περιβάλλοντος. Η Υπηρεσία Μεταλλείων εφαρμόζει τις νέες τροποποιήσεις των περί Μεταλλείων και Λατομείων Κανονισμών που ψηφίστηκαν την ίδια περίοδο και αφορούν την παρουσίαση και το περιεχόμενο των Διαχειριστικών Περιβαλλοντικών Μελετών έτσι ώστε αυτές να συνάδουν με το περιεχόμενο της νέας εναρμονιστικής νομοθεσίας και να επανεξετάζονται κάθε πέντε χρόνια και για όλες τις εκμεταλλεύσεις. Επίσης με τους εν λόγω Κανονισμούς καθιερώθηκε η μελέτη και επίβλεψη των ερευνητικών εργασιών από Γεωλόγους και των λατομικών και μεταλλευτικών εργασιών από Μηχανικούς Μεταλλείων.

4.2 Κατά την διάρκεια του 2009, με τη βοήθεια του Τμήματος Δασών, έγιναν εργασίες για απάβλυνση των επιπτώσεων που δημιουργούνται από εγκαταλειμμένα μεταλλεία, λατομεία και παράνομες λατομεύσεις. Πραγματοποιήθηκαν εργασίες ανάπλασης σε περιοχές των επαρχιών Πάφου και Λάρνακας. Στο εγκαταλειμμένο

επιφανειακό μεταλλείο Αγροκηπιάς της επαρχίας Λευκωσίας, όπου το 2005 πραγματοποιήθηκε από το Τμήμα Δασών πειραματική χλόαση των αποθέσεων του όξινου φτωχού μεταλλεύματος, συνεχίστηκε η συντήρηση της φυτείας με στόχο να εξαχθούν συμπεράσματα που θα χρησιμεύσουν για την αποκατάσταση και των άλλων εγκαταλειμμένων μεταλλείων, ενώ κατά τη διάρκεια του 2008 σχεδιάστηκε από το Τμήμα Δασών νέα πειραματική φυτεία στο μεταλλείο Σκουριώτισσας η οποία υλοποιείται από τη διεύθυνση του μεταλλείου. Όσον αφορά γενικότερα τα εγκαταλειμμένα μεταλλεία μικτών θειούχων μεταλλευμάτων της Χώρας, θα πρέπει να σημειωθεί ότι τον Νοέμβριο του 2008 ολοκληρώθηκε από το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης η καταγραφή τους και η ομαδοποίηση των προβλημάτων και των οχλήσεων που δημιουργούνται από την παρουσία τους. Από τους μελετητές προτάθηκε όπως η ολοκληρωμένη πιλοτική δοκιμή για την αποκατάσταση τέτοιου τύπου μεταλλείων διεξαχθεί στο μεταλλείο Κοκκινοπεζούλας στο Μιτσερό της επαρχίας Λευκωσίας και εντός του 2009 έγιναν οι πρώτες επαφές με την Κοινότητα Μιτσερού.

4.3 Στα πλαίσια ενίσχυσης του νομοθετικού πλαισίου, με σχετική εισήγηση της Υπηρεσίας, η Κυβέρνηση κατέθεσε στη Βουλή των Αντιπροσώπων δύο τροποποιήσεις του περί Ρύθμισης Μεταλλείων και Λατομείων Νόμου στις οποίες προνοούνται τα ακόλουθα:

- Η αύξηση των ποινών που αφορούν τις παράνομες λατομεύσεις στις €40.000 και πρακτικότεροι τρόποι καταστολής τους, όπως διοικητικό πρόστιμο ύψους €1.000 και κατάσχεση ή σφράγισμα των μέσων με τα οποία αυτές διενεργούνται.
- Το Κράτος να έχει τη δυνατότητα να ρυθμίζει το χρόνο κατά τον οποίον θα υποβάλλονται αιτήσεις για παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης μεταλλευμάτων και λατομικών υλικών σε ελεύθερες περιοχές των Μεταλλευτικών/ Λατομικών Ζωνών. Επίσης, να δίδεται η δυνατότητα στο Κράτος να θέτει σε όλες τις άδειες εκμετάλλευσης, όρους για θέματα που αφορούν την ικανοποίηση της ζήτησης των υλικών στην αγορά, τη βέλτιστη εκμετάλλευση των μεταλλευμάτων και των λατομικών υλικών, την προστασία και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος από τις μεταλλευτικές και λατομικές δραστηριότητες, την ασφάλεια των εργαζομένων και του κοινού γενικότερα από τις δραστηριότητες αυτές, όπως και την εκπλήρωση έναντι του Κράτους οποιωνδήποτε υποχρεώσεων των αδειούχων δυνάμει οποιουδήποτε Νόμου της Δημοκρατίας.

5. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

Ένα σημαντικό μέρος των καθηκόντων του προσωπικού της Υπηρεσίας είναι η επιθεώρηση των μεταλλείων και των λατομείων για την πρόληψη των ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών. Με βάση ειδικούς Κανονισμούς οι εργαζόμενοι εξετάζονται κάθε δύο χρόνια από το Ιατρικό Συμβούλιο Πνευμοκονίασης για παρακολούθηση της υγείας τους. Παράλληλα, η Υπηρεσία συνεργάζεται άριστα με το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας για την περαιτέρω βελτίωση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας στα μεταλλεία και λατομεία.

6. ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ

Όπως είναι γνωστό, σε αρκετές περιπτώσεις, για την εξόρυξη μεταλλευμάτων και λατομικών υλικών είναι απαραίτητη η χρήση εκρηκτικών υλών. Ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Μεταλλείων εκτός από Επιθεωρητής Μεταλλείων είναι ταυτόχρονα και Επιθεωρητής Εκρηκτικών Υλών.

Στα πλαίσια των καθηκόντων του και μετά από σχετική εξέταση, παραχωρεί σε κατάλληλα και ικανά πρόσωπα σχετικό Πιστοποιητικό Ικανότητας χρήσης εκρηκτικών υλών, το οποίο πρέπει να ανανεώνεται κάθε χρόνο. Κατά την διάρκεια του 2009 υπήρχαν 170 κάτοχοι Πιστοποιητικού Ικανότητας για χρήση εκρηκτικών υλών και πυροτεχνημάτων υψηλής εκρηκτικότητας.

Κατά τη διάρκεια του 2009 παραχωρήθηκε αριθμός αδειών για εκρηκτικές ύλες, όπως φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα:

Πίνακας Αδειών Εκρηκτικών Υλών για το 2009

Άδεια	Εισαγωγή και ενδο-κοινοτική μεταφορά	Εξαγωγή και ενδο-κοινοτική μεταφορά	Κατασκευή	Αποθήκευση	Πώληση	Χρήση	Μεταφορά εντός Κύπρου
Πυρομαχικά	31	15	12	216	180	—	175
Πυροτεχνήματα	14	—	—	20	14	420	21
Εκρηκτικές Ύλες	34	—	26	11	11	37	2
Πρώτες Ύλες	4	—	—	—	—	—	—

Το Δεκέμβριο του 2009, ψηφίστηκαν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Είδη Πυροτεχνίας) Κανονισμοί του 2009 όπως και σχετική τροποποίηση των περί Εκρηκτικών Υλών Κανονισμών με τους οποίους εναρμονίζεται η εθνική νομοθεσία με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2007/23/ΕΚ σχετικά με τη διάθεση στην αγορά ειδών πυροτεχνίας. Με τον τρόπο αυτό τα πυροτεχνήματα που θα διατίθενται στους καταναλωτές θα πληρούν ελάχιστες προδιαγραφές, θα φέρουν ειδικές σημάνσεις που αφορούν την επιτρεπόμενη ηλικία των χρηστών τους όπως και το χώρο και τον τρόπο χρήσης τους. Για τα μικρού μεγέθους πυροτεχνήματα οι περί των Βασικών Απαιτήσεων Κανονισμοί θα εφαρμοστούν από 4/7/2010 και για τα υπόλοιπα από 4/7/2013. Προς τούτο ετοιμάστηκε από τον Επιθεωρητή Εκρηκτικών Υλών και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, νέος Κατάλογος Πυροτεχνημάτων, στον οποίο καθορίζεται η διαδικασία αδειοδότησης κάθε κλάσης πυροτεχνημάτων. Η ισχύς του καταλόγου αρχίζει στις 4/7/2010.

7. ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΑΔΡΑΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΓΙΑ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ, ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΔΟΠΟΙΑ

Από 1/5/2004 η αρμοδιότητα του ελέγχου των προϊόντων δομικών κατασκευών αναλήφθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών με βάση τους περί των Βασικών Απαιτήσεων (Προϊόντα Δομικών Κατασκευών) Κανονισμούς που θέλουν τα εν λόγω προϊόντα, όταν διατίθενται στην αγορά, να πληρούν τις προδιαγραφές που καθορίζονται στα αντίστοιχα Ευρωπαϊκά Πρότυπα και προς τούτο να φέρουν τη σήμανση συμμόρφωσης "CE". Οι εν λόγω Κανονισμοί εναρμονίζουν την σχετική εθνική νομοθεσία με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 89/106/ΕΟΚ της 21/12/1988.

Η Υπηρεσία συμμετέχει στη Μόνιμη Επιτροπή Παρακολούθησης και Εφαρμογής της Οδηγίας Δομικών Προϊόντων που αποτελεί συμβουλευτικό όργανο του Υπουργείου Εσωτερικών για το θέμα και συστάθηκε με την υπ' αριθμό 58.411 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της 27/8/2003. Στα πλαίσια αυτά η Υπηρεσία Μεταλλείων και το Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης εξουσιοδοτήθηκαν από το Υπουργείο Εσωτερικών να διεξάγουν δειγματοληψίες των αδρανών υλικών που παράγονται από τις λατομικές σκυροθραυστικές μονάδες, με στόχο την παρακολούθηση της ποιότητάς τους. Επίσης η Υπηρεσία Μεταλλείων, εξακολουθεί να προεδρεύει της Τεχνικής Επιτροπής Προτύπων για τα Αμμοχάλικα του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης (CYS TE-02), η οποία επιλαμβάνεται προβλημάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή των

Ευρωπαϊκών Προτύπων EN12620:2002 (αδρανή υλικά σκυροδέματος), EN 13139:2002 (αδρανή υλικά επιχρισμάτων), EN13643:2002 (αδρανή υλικά ασφαλικών μειγμάτων) και EN13242:2002 (αδρανή υλικά ασύνδετων και υδραυλικά συνδεμένων υλικών για χρήση σε έργα πολιτικής μηχανικής και κατασκευής δρόμων).

8. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

8.1 Οι παραγωγές και εξαγωγές μεταλλευμάτων και λατομικών υλικών από το 2005 έως και το 2009, φαίνονται στους αντίστοιχους πίνακες πιο κάτω. Το 2009 η παραγωγή των δομικών υλικών παρουσιάζεται μειωμένη συγκριτικά προς το 2008, σε ποσοστό της τάξης του 20%. Τούτο οφείλεται στη μείωση της αγοράς ακινήτων και στην κρίση που υφίσταται στην οικοδομική βιομηχανία, ως μέρος της ευρύτερης παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, που ξεκίνησε τους τελευταίους μήνες του 2008.

8.2 Τα έσοδα της Υπηρεσίας για το έτος 2009 ανέρχονται στις €6.571.841. Ποσό €3.593.154 παραχωρήθηκε στις Κοινότητες που επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από τις λατομικές εργασίες, με σκοπό την εκτέλεση των δικών τους αναπτυξιακών έργων.

Ποσό €2.978.687 κατατέθηκε στο πάγιο ταμείο της Δημοκρατίας και αναλύεται ως ακολούθως:

- Τέλη από άδειες εκρηκτικών υλών	€ 207.945
- Μισθώματα ερευνητικών αδειών	€ 95.936
- Μισθώματα και ενοίκια μεταλλευτικών μισθώσεων και προνομίων λατομείου	€ 1.159.024
- Μισθώματα προστασίας φυσικού περιβάλλοντος	€ 148.796
- Δικαιώματα εξαγωγών (royalties)	€ 107.239
- Δικαιώματα λατομικών υλικών (25%)	€ 1.197.718
- Χρηματικές ποινές	€ 1.570
- Τέλη αιτήσεων και άλλα έσοδα	€ 60.459

8.3. Τα συνολικά έσοδα της χώρας από εξαγωγές μεταλλευμάτων και λατομικών υλικών ήταν για το 2009 περίπου €20.568.449 συγκρινόμενα με του 2008 που ήταν €26.762.098.

**Πίνακας παραγωγής μεταλλευμάτων και λατομικών υλικών
για την περίοδο 2005 – 2009 (σε μετρικούς τόνους).**

Μεταλλεύματα και λατομικά υλικά	2005	2006	2007	2008	2009
Χαλκός	0	880	3.012	2.986	2.380
Αδρανή Υλικά	12.064.112	12.198.513	13.129.470	14.174.480	11.467.987
Χαβάρα και Χαβαροχάλικα	1.000.000	700.000	875.000	766.000	610.000
Μαργαϊκός Ασβεστόλιθος	2.450.000	2.210.000	2.540.000	2.595.000	2.010.000
Άργιλος για τσιμέντο	600.000	540.000	620.000	635.000	495.000
Άργιλος για τούβλα και κεραμίδια	443.000	400.000	476.000	490.000	295.000
Πέτρα Οικοδομής	26.000	39.000	31.000	40.400	30.400
Ογκόλιθοι	25.000	52.500	6.500	30.200	56.800
Μπεντονίτης	185.000	164.000	168.000	170.000	166.000
Ούμπρα και ώχρα	5.100	5.800	8.650	26.623	50.235
Μάρμαρο	1.500	1.100	800	550	400
Ασβέστης	16.589	12.715	13.497	14.285	11.731
Γύψος	215.500	270.000	330.000	412.000	317.000
Παραγωγή τσιμέντου	1.804.645	1.786.488	1.872.531	1.913.620	1.480.843
Κατανάλ. τσιμέντου	1.588.667	1.627.155	1.790.456	1.940.286	1.439.165
Κατανάλ. ασφάλτου	69.160	68.712	57.421	65.825	73.653
Τούβλα και κεραμίδια (χιλιάδες τεμάχια)	97.868	91.815	98.578	101.384	61.848

**Πίνακας Εξαγωγών
για την περίοδο 2005 – 2009 (σε μετρικούς τόνους).**

Μεταλλεύματα και λατομικά υλικά	2005	2006	2007	2008	2009
Χαλκός	0	880	3.012	2.986	2.380
Ούμπρα και Ωχρα	5.086	5.757	4.363	4.471	1.605
Μπεντονίτης	172.366	150.620	154.655	155.125	152.722
Γύψος	94.140	152.067	203.050	282.848	213.630
Ασβέστης	—	—	—	—	—
Πέτρα οικοδομής	1.767	1.525	991	749	1.857
Σκύρα	—	60.950	135.120	127.835	38.260
Άλλα	—	—	—	—	—
Τσιμέντο	207.894	173.213	62.969	—	52.789
Κλίνκερ	37.891	97.846	—	—	30.286

MINES SERVICE
ANNUAL REPORT 2009

1. INTRODUCTION

The Mines Service is the competent authority of the administration of the Mines and Quarries Law and Regulation and the Explosive Substances Law and Regulation.

2. MINING AND QUARRYING

The mining industry has been on the decline (practically non - existent) for the last three decades. The only mining activity is the Skouriotissa Copper Mines where by the application of the leaching - SX - EW method is succeeded the production of high purity copper cathodes (99.999%). The cumulative exports of copper cathodes is today about 43.400 tones.

Concerning the prospecting of metals a great interest was shown for copper and precious metals, especially gold.

There is extensive quarrying of rocks and industrial minerals in Cyprus. There are about 167 quarries producing of various materials. They produce for local use havara, sand and gravel, aggregates (from limestone and diabase) building stone, limestone, clay, gypsum etc. and for export building stone, gypsum, bentonite, umber and ochre etc. There is also local production and exports of quick and hydrated lime, portland and other types of cement, gypsum plasters etc.

There is also great interest for the prospecting of quarry materials and industrial minerals.

3. ENVIRONMENTAL STUDIES - HEALTH AND SAFETY

Every two years the big mining and quarrying operations had the obligation to submit to the Mines Service renewed environmental study taking into consideration the new conditions of the exploitation area. During 2009 this was changed by the national legislation adopting the Directive 2006/21/EC of the European Parliament

and of the Council of 15 March 2006 on the management of waste from extractive industries. According to this legislation, every mining and quarrying operation has to submit a renewed environmental study every five years. The operations have to be supervised by a Mining Engineer.

A great share of Mines Service personnel time is spent for inspection of the working conditions (health and safety) in mines and quarries and related installations. The effort is to eliminate accidents and occupational diseases. The people working in mining and quarrying are examined every two years by the Pneumoconiosis Medical Board.

4. EXPLOSIVE SUBSTANCES AND HUNTING AMMUNITION

The Head of the Mines Service is also the Explosives Substances Inspector and has the control of the import, storage, sale and use of the explosive substances and hunting ammunition.

5. CYPRUS STANDARD SPECIFICATIONS FOR AGGREGATES

From 1/5/2004 the Ministry of Interior is the Competent Authority for checking the quality of the produced aggregates.

6. ECONOMICS

The total exports in 2009 for ores and industrial minerals amounted about €20.568.449 compared with €26.762.098 in 2008.

The total income of Mines Service in 2009 for rents, fees and royalties was €6.571.841. The amount of €3.593.154 was granted to the Communities, affected from the quarries operation, in order to use it for the development of their own program.